

**MERSİN'DE YAŞAYAN, SON YÖRÜKLER OLAN
SARIKEÇİLİLER'İN YAŞANTILARI, KÜLTÜREL ÖZELLİKLERİ ve
YÖRÜK MÜZİĞİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA**

A. Metin KARKIN

Prof. Dr. İnönü Üniversitesi Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi,
Müzik Bölümü
adnan.karkin@inonu.edu.tr

Selin OYAN

Arş. Gör. İnönü Üniversitesi Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi,
Müzik Bölümü
selin.oyan@inonu.edu.tr

Öz

Bu çalışmada, Mersin İli'nde yaşayan son Yörükler (Sarıkeçililer) ele alınmış olup, Sarıkeçililer'in yaşam tarzları, konar-göçerliği araştırılarak genel bir değerlendirme yapılmıştır. Son yörükler olan Sarıkeçili aşiretinin etnik faaliyetleriyle kültürel yaşantıları arasındaki uyumu ve bu uyumun müzik kültürleriyle olan ilişkisi konu alınmıştır. Yörük, Anadolu ve Rumeli'de göçebe hayatı yaşayan, hayvancılığa bağlı geçimini sağlayan ve mevsim geçişlerine göre göç eden konar-göçer topluluklardır.

Yapılan araştırmada, Mersin İli'nde yaşayan Sarıkeçili Yörüklerine bizzat ulaşılarak görüşme, mülakat, sözlü iletişim yoluyla veriler toplanmış, elde edilen bulgular ışığında yörüklerin yaşam koşullarına, karşılaştıkları sıkıntılara ve kendilerine özgü kültürel özelliklerine yer verilmiştir. Her bölgede farklı isimlerle adlandırılan yörükler, Mersin İli'nde Sarıkeçili aşireti olarak adlandırılmaktadırlar. Sarıkeçili aşiretinin incelenmesindeki en büyük sebep, göçebe hayatı yaşayan son yörüklerden olmalarıdır. Günümüzde hala konar-göçer topluluklar olarak yaşayan yörükler, geçmişin bugün ile olan ortak bağlantısıdır.

Anahtar Kelimeler: Yörük, Sarıkeçili, Konar-göçer, Aşiret, Boğaz çalma

A Study on Life, Cultural Features and Music of Sarıkeçililer, the Last Yoruks (Turkish Nomads) Living in Mersin Province

Abstract

The last Yoruks (Turkish nomads) living in Mersin province (Sarıkeçililer) are examined and a general evaluation is made by analyzing lifestyles and nomadism (camping and migration) of Sarıkeçililer in this study. The harmony between the ethnic activities and the cultural lives of Sarıkeçili tribe, the last Yoruks and the relation of this harmony with their musical culture have been determined as the subject of this study. Yoruks are groups which camp and migrate according to seasons, live a nomadic life in Anatolia and Rumelia and provide livelihood on animal breeding.

Sarıkeçili Yoruks living in Mersin province were reached in person in the study and data were collected through interviews, surveys and oral communication, and the living conditions of Yoruks, the problems encountered thereby and their unique cultural features were included in the study in light of findings. The Yoruks, called by different names in each region, are called as the Sarıkeçili tribe within the province of Mersin. The biggest reason of examining the Sarıkeçili tribe is their being one of the last Yoruks living a nomadic life. The Yoruks still living a nomadic life in our day is a bridge between the present and the past.

Keywords: Yoruk, Sarıkeçili, Nomadic, Tribe, Throat Playing

Yörük, Anadolu ve Rumeli’de göçebe hayatı yaşayan Türk kabilelerine verilen genel bir isim olmakla birlikte, geçimini tamamen hayvancılığa bağlı, kışı sahil veya ılıman iklimde, yazları da yaylalarda geçiren konar-göçer topluluklara denmektedir. Osmanlılar zamanında 16. yüzyılda Türkmenlere verilen bir ad olan “Yörük” kelimesinin aslında yürümek (yörüme) fiilinden geldiği savunulur. Asılları Orta Asya’ya dayanan Yörüklerin oralardan buralara yürüyerek gelmesinden dolayı adları “Yörük” kalmış fakat yüksek rakımlı bölgelerde yaşayan insanlar için bu kelime farklı şekilde de adlandırılmıştır (Dulkadir, 1987: 11-22).

Örneğin Kayseri, Niğde, Adana, Maraş bölgesinde yaşayan konar-göçer yörükler “Aydınlı”, Silifke’de “Sarıkeçili”, Doğu’da ve İran’da “Karakoyunlu Türkmeni” olarak bilinirken, Antalya, Konya, Adana bölgesinde “Karakoyunlu Yörüğü” adını almaktadırlar (Eröz, 1991: 23).

İl ya da ulus adı altında toplanıp kendi içlerinde ise boy, aşiret, oymak ve cemaat gibi bölümlere ayrılan konar-göçerler, Batı'da Yörük adı altında toplanan grupları oluştururken, Doğu'da, Türkmen olarak adlandırılmışlardır. Kan bağına ve geniş akrabalığa dayanan gelenekçi ve cemaat tipi toplum özellikleriyle tanımlanan bu aşiretler, hayvancılık ekonomisiyle geçinen topluluklar olmakla birlikte, aynı zamanda da geçmişin günümüzdeki uzantıları olmuşlardır (Kutlu, 1992: 61).

1.Konar-Göçerlik

Ülkemizde sayıları ve toplam nüfusları hakkında hiçbir zaman kesin bilgilere sahip olmadığımız ve günümüzde varlıkları giderek azalan konar-göçer olarak nitelendirilen toplulukların yaşama biçimlerinin, toprağa veya sabit bir eve bağlı olmaksızın yerleşik hayattan kopuk bir şekilde yaşamlarını çadırda geçiren, çoğunlukla evliliklerini akrabalığa dayalı olarak yapan ve geçim kaynaklarının hayvancılığa dayalı olduğu gözlemlenmiştir (Kutlu, 1992: 5).

Anadolu göçer kültürünün dayandığı tarih, Orta Asya Türk göçebeliğidir. Geçmişte Orta Asya bozkırlarında yaşayan Türk topluluklarının yaşama biçimi, coğrafi çevreye uyumun ve hayvancılığa bağlı ekonominin belirlediği bir göçebeliğe dayanmaktadır. Konar-göçer'lerin, o dönemden bugüne kadar ileri sürülen göçebe yaşantılarının görüşleri ise bu görüş doğrultusunda saptanmıştır. Bu yaşama biçimini "step kültürü", "atlı göçebe kültürü", "bozkır kültürü" gibi tanımlamaların temelinde de, bu görüş yatmaktadır (Dulkadir 1997: 23-24).

2.Sarıkeçililer

Ana, baba, çocuklar, hörgücüne kıl çadır, çuval ve yük yerleştirilen develer ve birkaç yüz keçisiyle Toroslar'dan yaylalara, oradan da Akdeniz'in ılık sahiline göç eden son yörükler olan Sarıkeçililer, kendi dünyalarını sırtlarında taşımaya devam eden bir Yörük aşiretinin son göçerleridir (Sakatoğlu, 1999).

Fotoğraf: Tahir ÖZGÜR, Mut, 2006

Tüm hayatlarını çadırlarda geçirip yayla ve kışlakta keçi-koyun besleyen yörükler, havaların ısınmasıyla sahilden yaylalara doğru göçmeye başlarlar. Yolculuklarını uygun yerlerde 2-3 gün konaklayarak geçirirler. Sonbaharda havaların soğuması ile birlikte aynı şekilde sahile geri dönerler (Bakır, 1991: 18).

Fotoğraf: Tahir ÖZGÜR, Mut, 2006

İçel'de yaşayan son yörük olan Sarıkeçililer, kültürlerini tam olmasa da hala yaşatan, çok misafırperver olan ve kendilerini her alanda yetiştirmeye çalışan son derece akıllı, araştırmacı aşiretlerdendir.

İçel'de 200 hanelik bir Sarıkeçili ailesi konar-göçer (topraksız) hayat sürdürmektedir. Kışları İçel-Silifke-Gülнар-Anamur sahillerinde, yazları da Konya'nın Seydişehir-Beyşehir yaylalarında kira ile yazlamaktadırlar. Fakat bu kira ile konaklama, Göçer Ali Atar ile yaptığım röportaja göre son iki yıldır olmamaktadır. Buldukları mevkideki belediyeler artık konar-göçer Sarıkeçililer'den kira talep etmemektedir. Yerleştikleri yerlere Orman müdürlüklerinin izni ile gelip, kaldıkları mevkileri en büyük geçim kaynakları olan hayvanlarının hastalanmamasına ve rahat etmesine bağlı olarak değiştirmektedirler. Bunun yanı sıra, arazi seçimini yaparken, seçtikleri alanın düz, kayalık olmayan kır olmasına dikkat etmektedirler. Sebebi de, yaşadıkları çadırları o arazinin üzerine oturtmak için kazmak zorunda kalmaları ve hayvanlarını otlatmak için yeşil alana ihtiyaç duymalarıdır. Dahası, geçtikleri köylerden izin alarak geçmektedirler. Bazen bu geçiş izinle mümkün olurken bazen de para karşılığı veya izinsiz bir şekilde gerçekleşmektedir. Çünkü her ne kadar bu bir kültür olarak algılansa da, bazen Sarıkeçililer'in bu yaşantısı, hayvanlarının pisliği ve tuvalet ihtiyaçları gibi şeylerden kaynaklanan problemler yüzünden civar köyleri rahatsız edebilmektedir. Öteki taraftan bakıldığında ise bu olumsuzluklar, keçilerin gübrelere sayesinde ekin oluşmasına, ağaçların gürleşmesine ve çalı çırpının oluşmasına büyük fayda sağlamaktadır (Ali Atar ile görüşme, 16.11.2014, Ermenek Köyü/Mut).

Her geçen gün tarım alanlarının genişlemesi, devletin orman dikim çalışmaları ve en önemlisi çağın gereği bu hayatı sona erdirmeye zorlayan etkilere karşılık tükenmekte olan konar-göçer Sarıkeçililer, asıllarının Orta-Asya'dan geldiğinden başka bir şey bilmemektedirler. Sarıkeçililerin bütün varlığı deve, davar ve deve sırtında taşınan ev eşyalarıdır. Sabah gün doğmadan çadırları söker, develere sararlar, öğleye yakın da müsait bir alana çadırlarını kurup ertesi sabah aynı uygulamayı yenilerler. Nadir de olsa bazı konaklamalar 2 günü bulabilmektedir. Genellikle göç yolları bellidir. Yolun geçtiği köylerin muhtarlığından geçiş izni alırlar. Her geçtikleri ilçede adamları vardır. Bu vasıta ile sürünün aşısı ve doğum-ölüm gibi işlemleri yapılır. Fakat pek çok Sarıkeçili nüfusa kayıtlı değildir. Yolculukları süresince güneşe bakarak saatlerini tespit edip, kendilerince geliştirdikleri takvimlere bakarak ve gece yıldızların durumuna göre hava tahminleri yaparlar. Düğün ve cenaze merasimleri en yakın köyde yapılır. Ölülerini hayvan sırtında yakın bir köyün mezarlığına taşıyıp gömerler.

Ölüleri dağda bırakmazlar. Düğün için kız tarafı başlık alır. Başlık deve ve keçi olduğu kadar, kısmen altın ve nakit para da olabilmektedir (Can, "Yayla Hayvancılığında Verimli Yaşam ve Göç Yolları" adlı yayınlanmamış Paneli, Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi, 08.05.2015 tarihli, Sözlü Sunum).

Fotoğraf: Tahir ÖZGÜR, Karaman, 2009

Çok güzel Türkçe konuşurlar. Kadınları erkeklerinden çekinmez. Hatta her ne kadar ataerkil bir toplumda olsalar, hanımlar, "Hanım ağa veya Karı" olarak adlandırılır ve bütün evin yükünü sırtlanırlar. Yabancı erkeklerle beraber otururlar ancak pek konuşmazlar. İslamiyet'e olan inançları tamdır. Cuma ve Bayram namazlarını kılmak için buldukları yerden ayrılıp mutlaka bir köye gider orada ibadetlerini yaparlar. Aralarında imamlık yapacak kişi dahi olsa bir yerleşim birimine gitmeyi her zaman tercih ederler (Dulkadir, 1991: 482-484). Sarıkeçililer birlikte konaklamazlar. Çadırlarının ikisini bir arada görmek mümkün değildir. Çadırlarında 5 direk, 8 kol vardır. Bunun sebebi de, İslam'ın şartı beştir, imanın şartı ise sekizdir. Çadırlarını birbirlerine yaklaşık 500 metre uzaklığa kurarlar. Her hane, sahibinin 100'ün üzerindeki hayvan sayısının olduğundan birbirine karışmaması ve özel hayatlarının gizliliği açısından bu uygulanmaya zorunludur. Ayrıca sürüler çadırlarını karıştırmaz kendi çadırını

bilir ve akşam dağdan dönünce doğru kendi çadırlarının etrafına koşarlar (Bayram Gök ile Görüşme, 15.10.2014, Silifke).

Fotoğraf: Tahir ÖZGÜR, Karaman, 2009

3.Sarıkeçili Yörüklerin Göç Güzergâhı

Göçer Bayram Gök ile yaptığım görüşmeler neticesinde göç yolları ile ilgili bilgiler edindim. Göç, Nisan ayında başlayan yaylacılık ile davarlar yavrulayınca Mayıs-Haziran aylarında sahilden yaylalara uzanır. Bu yolculuk yaklaşık 2-3 ay sürer. Yazın Temmuz ve Ağustos aylarını Seydişehir, Beyşehir, Karaman, Ermenek yaylalarında geçirirler. Yayladan sahile dönüş ise Eylül ayında başlar. Eylül ayını Kasım ayının sonuna kadar dönüş yolculuğu ile geçirirler. Kasım ayında Akdeniz'e inmiş, Haziran ayında ise Seydişehir'e varmış olurlar. Genellikle kışı Mersin'in, Anamur-Silifke ilçeleri arasında geçiren Sarıkeçililer, buraları Akdeniz'in diğer bölgelerine göre daha serin ve nüfus açısından daha elverişli bulurlar (Bayram Gök ile Görüşme, 15.10.2014, Silifke).

“Yörüğün bağı, evi olmaz” diyen Göçer Bayram Gök'ün ilk eşi Cennet Gök (Cennet Karı), Yörüklüğü şöyle tanımlamıştır:

Yörüklük Beylik'tir.

Ekin ekme eğlenirsin

Bağa dikme bağlanırsın

Çek deveni, sür koyununu

Yurttan yurda beğlenirsin demiş atalar... (Cennet Gök ile Görüşme, 16.11.2014, Silifke).

İçel’de yaşayan son yörük olan Sarıkeçili aşireti, konar-göçer kültürlerini hala sürdürmektedirler. Fakat yaşanan sıkıntılardan, karşılaştıkları zorlu yaşam koşullarından ve ulaşım sıkıntısından kaynaklı sebeplerden dolayı, onlar da göçebelikten yerleşik hayata geçmek istemektedirler. İlk olarak develerini satan çoğu Sarıkeçili, traktör, kamyon gibi taşıtlar alarak, ulaşımındaki güçlüğü bir nebze azaltsalar da, yaşadıkları yerlere tam olarak araçlarla develer kadar rahat ulaşmamaktan şikayetçilerdir. Eskiler (dedeler, neneler) bu kültürden asla kopmak istemeseler de, oğulları kızları kendi çocuklarının okul eğitimi, daha sıcak bir ortamda büyümeleri ve sağlık açısından göç koşullarının elverişsizliğinden dolayı yerleşik hayata geçmek istemektedirler.

Fotoğraf: Tahir ÖZGÜR, Mut, 2007

3.Sarıkeçili Yörüklerin Yerleşim Alanları

11. yüzyıldan itibaren kendilerine Türkmen de denilen Oğuzlar’ın Türkiye Türkleri ile İran, Azerbaycan, Irak ve Türkmenistan Türkleri’nin ataları oldukları bilinmektedir (Sümer, 1980:5). Fakat Sarıkeçililer’in Oğuz boylarından hangisine mensup oldukları bilinmemektedir. Sarıkeçili oymağı Sarıkeçi, Sarıkeçili (Sarıkeçilü), Sarıkeçilili (Sarıkeçülülü) adlarıyla da anılmaktadır (Türkay, 1979: 82). İçel, Aydın, Konya, Karahisar-ı, Sahib, Akşehir ve Saruhan Sancakları, Konya Sancağı (Doğanhisarı Kazası), Feka Sancağı (Antalya

Kazası), Hamid Sancağı (Eğirdir, Isparta, Burdur, Dazkırı ve Uluborlu kazaları), Kütahya Sancağı (Tavşanlı, Honoz Kazası) da onların yaşadığı çevrelerdir (Dulkadir, 1987: 26).

Fotoğraf: Selin OYAN, Silifke, 2014

İçel'de yaşayan aşiretlerden olan son Yörükler Sarıkeçililer, kışı Mut ve Silifke dağlarına çıkararak geçirmektedirler. Keçi ve develerini buralarda kışlatır, bahar geldiği zaman ise yazlakları olan Konya'nın Okçu köyüne giderler (Uğur, 1939: 11).

Fotoğraf: Tahir ÖZGÜR, Mersin/Aydıncık, 2010

4. Yörüklerde Müzik Kültürü

Göçebe toplumlarda geçim kaynağını oluşturan hayvancılık Yörük müziğini anlama açısından büyük önem taşımaktadır. Bugün hayvancılık dışında tarım ile de geçimlerini sağlasalar da konar-göçer toplumların hayvanlarının çok olması, sürüler halinde beslenmesi ve güdülmesinin gerektirdiği sonuçlar doğrultusunda yörük müziği çoğunlukla çobanlar tarafından gerçekleştirilmektedir.

Göç esnasında kolay taşınabilen kaval, sipsi, düdük gibi üfleme çalgılarla seslendirilen şarkılar hayvancılık ile ilişkilendirilmektedir. Çobanlıktan kaynaklı çalgı icra etmenin genelde erkeklere özgü olmasıyla birlikte, çalınan ezgiler de hayvanların hareketleri ve hızlarıyla ilişkilendirilmektedir. Oyun havalarının da çalındığı yerleşik yörük kültüründe, çoksesli tınıdan çok, enstrümanları veya sesin kullanımını tek sesli ve tek başına icra etmeyi tercih ederlerken, göçebe toplumlarda eşlik ile türkü söyleme geleneği yaygındır. Kemane ve üçtelli gibi çalgıların da kullanıldığı yörük müziğinde konular ya gurbet, ayrılık ya da kız isteme merasimleri, kına ve düğün zamanlarında icra edilen şarkılardan oluşmaktadır. Yerleşik yaşama geçilmesiyle birlikte giderek azalan bu tür eğlenceler yerini çobanlık yapan genç kızlar arasında da “boğaz çalma” tabiri ile adlandırılan başparmağın boğaza bastırılarak ses çıkarılmasıyla edinilen yörüklere ait müzik kültürüne bırakmıştır (Ergun, 2004: 20-21).

4.1. Sarıkeçililer’de Boğaz Havası

Mersin ili, Erdemli ilçesine bağlı Çatıören mevkiinde Sarıkeçili Bayram Gök’ün kızı Aysel ile röportajımda, kendisinden müzik kültürlerini anlatmasını rica etmişim. O da, “bizler yeni nesil sayılırız, bizim kültürümüzü dedelerimiz ninelerimiz daha iyi bilir. Benim tek bildiğim bize ait bir “Boğaz Havası” denilen gırtlığa parmak ile bastırarak ses çıkararak şarkı söyleme olduğudur. Ama nasıl yapıldığını ne ben bilirim ne de anam babam” diye cevap vermişti. Ben de bu değişik ve neredeyse yok olan, halka yayılmamış, sadece Yörük kültürüne ait müziği araştırmaya başladım. Fakat Yörüklerin çoğu farklı mevkilere göç edip yerleşik hayata geçtiğinden ve bu kültürü bilen sayılı insan kaldığından yazılı kaynaklara başvurduğum (Aysel Gök il Görüşme, 15.10.2014, Erdemli).

“Boğaz havası”, başparmak ile gırtlak üzerine değişik tonlarda ses baskıları yaparak yani bir tür perde görevini yerine getirerek, boğazdan çıkan sesleri değiştirip kaval sesine benzer bir müzik meydana getirmek suretiyle gerçekleştirilmesidir. Olayları farklı ezgisel yapılarıyla aktaran “boğaz havaları”, icracının yorumuyla değer kazanmaktadır. Yaş ilerledikçe, gırtlak fiziksel olarak

“boğaz yapma” özelliğini kaybetmekte, zorlaşmakta ve kalite düşmektedir. Bu bakımdan en mükemmel “boğaz havaları”, 12-17 yaş grubundaki yörük kız ve erkek çocuklarının çaldıklarıdır. Yüzyıllar ötesine uzanan “boğaz havaları” teke yöresinin her kesiminde çeşitlilik göstermektedir. Boğaz havaları aşiretin, aşiret kızlarının, köyün, bir kuşun, birtakım olayların adları ile anılmaktadır. Örneğin, “sarı keçili kızının boğazı”, “çörfen boğazı”, “Dirmil boğazı”, “duyguk boğazı” gibi (Çine, 2003:110, 145-146).

Genç kızların çobanlığı evlendiklerinde bırakmasıyla, “boğaz havası” icraları son bulmaktadır. Herkesin katıldığı etkinliklerde yer almayan boğaz çalma havaları, daha çok iki uzak taraf arasında gerçekleştirilmektedir. Bu edininin amacı, birbirlerine kur yapan, sevdalarını dile getiren kız-erkek ilişkisi ile ilintilidir (Ergun, 2004: 36).

Daha sonraları boğaz havaları kavala ve bağlamaya uyarlanmıştır. Böylece yaşı ilerledikçe boğaz çalma icracıları bağlama ve kaval ile boğaz havalarını devam ettirmişlerdir. Bağlamada farklı etkileşim yaratan boğaz havaları üç telli ve cura bağlamaları ile seslendirilmiştir (Çine, 2003: 146).

Her ne kadar bu tekniğin adı bir enstrüman adı gibi kullanılsa da, “boğaz çalma” aslında “boğaz söyleme” yani gırtlaktan ses çıkarma edinininden gelmektedir.

Aşağıda Boğaz havası ve kemik düdük ile seslendirilen türkülerin örneklendirmeleri bizzat çalan ve seslendiren kişilerin ağızından kaydedilmiş ve daha sonra da notaya aktarılmıştır. Ayrıca parçalarda geçen teknik hareketler Ergun tarafından biçimlendirilmiştir. Nota üzerinde ise bu biçimler ezginin hareketine göre yerleştirilmiştir.

Dere Dere Gezerin

Kaynak kişi: Ümmühan ÇELİK
 Yer : Aksu - Antalya
 Kayıt : Levent ERGUN
 Notaya alan: Selin OYAN

De-re de-re ge-ze - rim, de-re de-re ge-ze - rim Ooo

5 o Beş beş - yüz-lük ce-ze - rin, beş beş - yüz-lük ce-ze - rin

10 Val-lah bil-lah e-niş - te ben ba - cım-dan gü-ze - lim, val-lah bil lah

15 e-niş - te ben ba - cım-dan gü-ze - lim İn-dim de-re dur-ma - ya,

20 in-dim de-re dur-ma - ya Ooo o o

25 Zey-tin da-lı gır-ma - ya, zey-tin da-lı gır-ma - ya sen baş - la-dın

30 ağ-la - ma-ya sen baş - la dın ağ-la - ma-ya Ooo

35 **rit.**
o o o

38 o o o

: parmağın boğaz üzerindeki hareket başlangıcı

 : parmağın ezginin tartımıyla eş biçimde yukarı-aşağı hareketi

V : ezginin ara durakları ve karar sesine doğru tek yönlü parmak hareketi (Ergun, 2004: 34)

Hada (Kemik Düdük)

Kaynak kişi: Şevket ÇELER
(Sarıkeçili Yörüğü)
Yer : Çamoluk Köyü-Burdur
Kayıt : Levent ERGÜN
Notaya alan: Selin OYAN

The musical score is written in 5/8 time and consists of five staves. The first staff begins with a wavy line symbol (~~~~~) and a V symbol. The notation includes eighth and sixteenth notes, rests, and a key signature of one flat (B-flat). The score is numbered 7, 14, 21, and 27 at the beginning of each staff.

Sonuç

Bu çalışmada, İçel'de yaşayan son Yörük olan Sarıkeçili aşiretinin yaşantıları, sıkıntıları, etnik ve müzik kültürleri ele alınmıştır. Ayrıca, yaşantılarını yakından tanıyabilmek için yaşadıkları bölgelere gidip bizzat birebir görüşmeler yapılmış ve bugüne kadar yapılmış olan çalışmalara ve yazılı kaynaklara başvurulmuştur. Bu sonucun ışığı doğrultusunda konar-göçer topluluklardan günümüze kadar değişikliklere uğratılarak gelen müzik kültürlerine ait birkaç örnek notaya aktarılmıştır.

Geçmişlerinin Orta Asya'dan gelme olduklarını savunan konar-göçer Sarıkeçililer, İçel'de yaşayan son yörüklerdir. Kışları Akdeniz'de, yazları ise

Konya, Karaman bölgesinde geçiren aşiret, mevsim değişikliklerine göre göçer topluluklardır. Geçimlerini hala hayvancılığa bağlı geçiren topluluk, yaşamını konar-göçer olarak sürdüren birkaç aşiretten biridir.

Günümüze kadar uzanan bu göçebe kültürünün kendilerinden ziyade geçimlerini sağladıkları hayvanlarına göre yerleşim alanları bulmaları ve hayvancılıktan başka olarak dokumacılık ve tarımsal alanlarda da faaliyet gösterdiklerine dikkat çekilmiştir. Yaptıkları her faaliyetin bir amacının olduğu Sarıkeçili aşiretinde, etnik kimliklerinin oluşumu, konakladıkları bölgeler, gelenek-göreneklere onları diğer Yörük aşiretlerinden farklı kılmış, bu farklılık kendi müziklerini ve kimliklerinin oluşumunu doğurmuştur.

Kaynakça

- Bakır, İ. (1991), Toroslar'da Göçebe Mimarisi, Türk Halk Mimarisi Sempozyumu Bildirileri 5-7 Mart 1990 Konya, K.B. Yayınları: Ankara, ss. 17-22.
- Çine, Hamit (2003), Burdur'dan Damlalar, Burdur: Burdur Valiliği Yayınları.
- Dulkadir, Hilmi (1987) İçel'de Son Yörükler Sarıkeçililer, Mersin: İçel Valiliği Yayınları-3.
- Dulkadir, Hilmi (1991) "Sarıkeçililer" Adana: II. Uluslararası Karacaoğlan-Çukurova Halk Kültürü Sempozyumu 20-23 Kasım.
- Eröz, Prof. Dr. Mehmet (1991). Yörükler, İstanbul: Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yayınları.
- Kutlu, Mustafa Muhtar (1992). "Yaşayan Bir Alt Kültür Geleneği: Anadolu Göçer Kültürü", Ankara: IV. Milletlerarası Türk Halk Kültürü Kongresi Bildirileri, I.c. s.59-66.
- Ergun, Levent (2004). Yörüklerde Müzik ve Boğaz Çalma, İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Doktora Tezi.
- Sakatoğlu, Selçuk, (1999), Toroslar'ın Son Göçerleri Sarıkeçililer, Atlas Dergisi, S. 71, 2015.
- Seyirci, Musa (2000). Batı Akdeniz Bölgesi Yörükleri, İstanbul.
- Sümer, Prof. Dr. Faruk (1980) "Oğuzlar (Türkmenler/ Tarihleri-Boy Teşkilatı-Destanları)", İstanbul: Ana Yayınları.

Türkey, Cevdet, (1979) “Başbakanlık Arşivi Belgelerine Göre Osmanlı İmparatorluğu’nda Oymak Aşireti ve Cemaatlar” İstanbul: Tercüman Kaynak Eserler Dizisi: 1: 821.

Uğur, Sait, (1939) “İçel’de Yaşayan Türk Oymaklarının Oturdıkları Yerler, Adet ve An’aneleri” İçel: 13 Şubat: 11).

GÖRÜŞMELER

Atar, Ali (2014), Göçer, 16.11.2014

Gök, Bayram (2014), Sarıkeçili Yörükleri Dernek Başkanı,

15.10.2014 - 16.11.2014

Gök, Cennet (2014), Göçer Bayram Gök’ün Eşi, 15.10.2014 –

16.11.2014

“Toros Yörüklerinin Yaşamsal Sorunları” Adlı Yayınlanmamış Panel Konuşmacıları

Dulkadir, Hilmi (2015), "Yörük Tarihi ve Yörük Kültürü", Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi, 08.05.2015

Okt. CAN, Döndü (2015), "Yayla Hayvancılığında Verimli Yaşam ve Göç Yolları", Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi, 08.05.2015.

Yagal, Halil İbrahim (2015), "Yörüklerin Temel Sorunları", Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi, 08.05.2015